

KIVONAT

Lajoskomárom Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testületének
2025. március 24. napján tartott nyílt ülésének jegyzőkönyvéből

Lajoskomárom Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testülete
43/2025. (III. 24.) h a t á r o z a t a
az Önkormányzat 2025-2029. évi időszakra szóló Gazdasági Programjáról:

Lajoskomárom Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testülete megismerte az előterjesztésben foglaltakat és elfogadja Lajoskomárom Nagyközség Önkormányzata 2025-2029. időszakra szóló Gazdasági Programját a határozat melléklete szerinti tartalommal.

Határidő: értelem szerint
Felelős: polgármester, jegyző

K.m.f.

PIRMANN-NÉ FELSŐ MARIANNA sk.
jegyző

REIZINGER ÁDÁM sk.
polgármester

A kivonat hitelélül:

Lajoskomárom,

LAJOSKOMÁROM NAGYKÖZSÉGI

ÖNKORMÁNYZAT

**GAZDASÁGI
PROGRAMJA**

2025-2029.

TARTALOMJEGYZÉK

I. BEVEZETŐ	3
II. HELYZETELEMZÉS.....	4
1. A település földrajzi elhelyezkedése	4
2. Főbb demográfiai jellemzők	6
3. Infrastruktúra helyzete	7
4. Vállalkozási tevékenységet végzők száma	8
5. Munkanélküliség	8
6. Az önkormányzat által ellátott feladatok főbb ismérvei	8
7. Környezeti állapot	10
8. A település hazai és nemzetközi kapcsolatrendszere	13
8.1. Az önkormányzat partnerkapcsolatai	13
8.2. Az önkormányzat testvérkapcsolatai.....	14
9. Az előző ciklusban megvalósult és az előző ciklusból áthúzódó folyamatban lévő fejlesztések	14
9.1. Megvalósult fejlesztések 2019-2024.	14
9.2. Tervezett, pályázott fejlesztések	14
III. KÖZSZOLGÁLTATÁSOK BIZTOSÍTÁSA	15
1. Az önkormányzat által ellátott kötelező feladatok	15
2. Az önkormányzat által ellátott önként vállalt feladatok	15
3. Önkormányzat intézményi- és feladatstruktúrája	15
IV. HELYI FEJLESZTÉSI STRATÉGIA	19
1. SWOT	19
2. Konceptiót meghatározó stratégiai tényezők	19
3. Fejlesztési alapelvek	20
V. STRATÉGIAI FEJLESZTÉSI CÉLOK.....	20
1.1. Településrészeink fejlődése.....	20
2. A megvalósítás mechanizmusa	21
2.1. Helyi vállalkozások	21
2.2. Idegenforgalom	21
2.3. Faluközpont, utak, járdák, parkok felújítása	21
2.4. Középületek felújítása, hasznosítása	22
2.5. Infrastruktúra	22
2.6. Informatikai fejlesztések	22
3. Munkahelyteremtés	22
3.1. Munkahelyteremtés	22
3.2. Közfoglalkoztatás	23
4. Településfejlesztés	23
VI. HELYI ADÓPOLITIKA	23
VII. VAGYONGAZDÁLKODÁS	24
1. Nem lakáscélú ingatlanok	24
2. Lakásgazdálkodás	25
3. Önkormányzati tulajdonú gazdasági társaság	25
4. Vagyoni helyzet	25
5. Anyagi források megteremtése	25
6. Pénzügyi gazdálkodás	26
VIII. TELEPÜLÉS-ÜZEMELTETÉSI POLITIKA.....	26
1. Vízzolgáltatás	27
2. Köztetető fenntartása	27
3. Közterületek fenntartása	27
4. Köztisztaság, településtisztaság	28
5. Helyi tűzvédelem	28
6. Helyi közbiztonság	28
IX. A PROGRAM MEGALÓSÍTÁSÁNAK ÜTEMEZÉSE	29

I. BEVEZETŐ

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 116. §-a szerint a „képviselő-testület hosszú távú elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti...” és az alakuló ülését követő hat hónapon belül fogadja el; vagy a meglévő gazdasági programot felülvizsgálja, azt a ciklusidő végéig kiegészíti, módosítja. A gazdasági program az önkormányzat részére helyi szinten meghatározza mindazon célkitűzéseket, feladatokat, amelyek a költségvetési lehetőségekkel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti, gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével – kapcsolódva a megyei területfejlesztési elképzelésekhez - az önkormányzat által nyújtandó kötelező és önként vállalt feladatok biztosítását, fejlesztését szolgálják.

Lajoskomárom nagyközség feladatorientált működtetésének és fejlesztésének stratégiai tervének, programjának célja, hogy Lajoskomárom fejlődésének üteme fenntartható, a településen élők életminőségének komfortja biztosítható, javítható és növelhető legyen.

A Gazdasági Program a működésre és a fejlesztésre fordítható források arányának kiegyensúlyozott, fejlesztésorientált alakítására törekszik. Előnyben részesíti azokat a programokat, amelyek a falu fenntartható fejlődését segítik elő, így a jövedelemtermelő kapacitása szempontjából meghatározó jelentősége van népességmegtartó képességnek, a dinamikus, személyes boldogulásra is esélyt adó, az identitásnak és érzelmi azonosulásnak kialakulását elősegítő programoknak.

Lajoskomárom Nagyközség Önkormányzata a jövő iránt érzett felelőssége tudatában alapvető fontosságúnak tartja a település működésének és fejlesztésének folyamatosságát. A helyi fejlesztési stratégia céljaként a Mezőföld agrár lehetőségeire építve és a település lakossági igényeire figyelemmel alkotja meg a változásokhoz alkalmazkodni tudó gazdasági programját, mely az elért, meglévő eredmények megőrzésén túl tartós értékek további megteremtésére törekszik. Az elmúlt évek, évtizedek tudományos eredményei a globalizáció mellett egyre erőteljesebben hívják fel a figyelmet a lokalizáció jelenségére. A földrészek, országok és régiók közötti verseny erőteljesen érződik a települések, különösen a hasonló adottságokkal rendelkező települések közötti verseny is. Verseny a befektetésekért, a munkahelyekért, a megélhetésért a jövőbeni jövedelemért.

A verseny ugyanakkor folyamatos megújulásra, a társadalmi-gazdasági folyamatok megértésére és a célkitűzések átgondolására készíti a szereplőket.

Jelen gazdasági program prioritásnak tekinti a kötelező önkormányzati feladatok teljesítését, a jogkövető magatartást, ezért elsőbbséget biztosít a törvény által előírt kötelezettségek teljesítését szolgáló programoknak.

Miután a vármegye, a járás és a településen élők jövőjét, jólétét számos - a helyi döntéshozók akaratán kívülálló- tényező is befolyásolja, a gazdasági program azokra az elemekre koncentrál, amelyekre az önkormányzat hatással van. Ilyen a gazdaságfejlesztés, a humánerőforrás fejlesztés és a környezetminőség javítása.

A helyi gazdaság versenyképességére az önkormányzat közvetett eszközökkel tud hatást gyakorolni:

- gazdasági szabályozással (*helyi adók, övezeti besorolások, engedélyek, bérleti díjak, tervek és stratégiák stb.*)
- helyi vállalkozások fejlesztése (*infrastruktúra, technológia és termékfejlesztés, inkubáció stb.*)
- helyi piac fejlesztése (*infrastruktúra, szemléletformálás, fogyasztási szokások stb.*)
- foglalkoztatás koordinációja (*munkához jutás, munkaerő közvetítés, szakképzés stb.*)
- alternatív gazdaságélénkítő eszközök (*bank, cserekörök, hűségkártyák stb.*)
- klaszterfejlesztés (*együttműködés, közös érdekérvényesítés, térségi marketing, szövetkezesek stb.*)

Az önkormányzat az alábbi szempontokra figyelemmel játszik szerepet a lakosság életminőségének javulása, a jóléti szolgáltatások növelése területén:

- Környezetvédelem (aktív, passzív környezetvédelmi fejlesztések, hulladékkezelés stb.)
- Fenntarthatóság (megújuló energiaforrások, környezeti elemek fenntartható használata, klímavédelem stb.)
- Táj- és természetvédelem (élőhelyvédelem, ökológiai kiegyenlítő felületek, stb.)
- Környezeti szemléletformálás (oktatás, kampányolás, tanösvények stb.)
- Épített környezet rehabilitációja,
- Szociális és egészségügyi ellátottság (alapellátások, egészségügyi szolgáltatások, idősök helyzete stb.)
- Szegénység kezelése (lakhatás, szegregáció, szociális problémák kezelése stb.)
- Demográfiai helyzet (koreloszlás, vándorlás, képzettség helyzete és kezelésük stb.)

II.

HELYZETELEMZÉS

1. A település földrajzi elhelyezkedése, adottsága

Lajoskomárom Fejér vármegye egyik legfiatalabb települése, helytörténete a XIX. század elején (1802) kezdődik. 1950 óta tartozik a vármegyéhez, korábban Veszprém megye enyingi járásának nagyközsége volt.

Területe 75,67 km².

A Mezőföld délnyugati peremén, a Sió és a Sárrét övezte löszhátság középpontján található területi kiterjedése. A XVIII. és XIX. század fordulóján vizes területtel övezett a táj. A terület a Batthyány család mezőkomáromi uradalmához tartozott. A mai állapot előzményei magyarázzák kiváló talajadottságait.

Geológiai felépítése: pliocén homokos-agyagos rétegekre települt néhány méter vastag folyóvízi hordalék, több helyen foltokban vastag lösztakaróval. Domborzati képe változatos: lapos vízmosások, kisebb halmok tagolják. Legmagasabb pontjai 178 és 170 m magasak.

Természetes növénytakarója az alföldi flóraidékhez tartozik. Átlagos évi középhőmérséklete 10,5 – 11 °C, a napsütés évi összege 2000 – 2100 óra, az évi csapadékmennyiség 550 – 560 mm. Az uralkodó szélirány ÉNY-i 20 % gyakorisággal, de a K-i és Ny-i szélirány is 15 – 15 %-os gyakoriságú. A község vízfolyása a beépített területtől Ny-ra a Kutas-patak.

A faluban mindhárom felekezet építtetett templomot és a település fennállása óta az ökomené, a felekezetek együttes szerepvállalása erősségét képezi a településnek.

Ma az 1983-ban átadott - azóta több felújításon átesett - korszerű egészségházban házi orvos, anya- és csecsemőgondozást végző védőnő és felszerelt laboratórium dolgozik. 2013-óta az egészségházban működik az enyingi járás Egészségfejlesztési Irodája. A mellette lévő épületben 2015-ben elkészült az új fogorvosi rendelő. A felújított, akadálymentesített épület másik részében kapott helyet az új gyógyszerár. 2019-óta az egészségügy területén a legnagyobb kihívást a házi orvosi praxis főállású betöltését ellátó orvos biztosítása jelentette. 2023. szeptember 1-étől újra állandó házi orvosa van a községnek.

Óvoda 1891-től működik, önálló épületet azonban csak 1939-ben kapott. 1959-60-ban építettek új óvodát. Az óvodai alapellátást 2012-től a Magyarországi Evangélikus Egyház által fenntartott és az Önkormányzat részéről vagyonkezelésbe átadott, gesztenyefasori létesítmény nyújtja.

2019. szeptembere óta a Gesztenyefasori Szent Márton Általános Iskola működtetését és fenntartását a katolikus egyház biztosítja. Az ingatlanvagyon (iskola épülete, főzőkonyha, tornaterem) az Önkormányzat vagyonkezelésbe adta át az egyháznak.

2025-től a településen a Lajoskomáromi Evangélikus Egyházközség fenntartásában Családi Bölcsőde működik.

A település továbbra is támogatja a testvér-települési kapcsolatok erősítését. A bajorországi Haag városával közel 30 éves múltra tekint vissza a testvér-kapcsolat, a 2010-es évben az erdélyi Zselyk településsel is testvér-települési kapcsolatot alakítottunk ki.

Lajoskomárom Fejér vármegyében, az enyingi járásban helyezkedik el. A 20 279 fős járás egyik meghatározó települése Lajoskomárom közel 2081 lakossal. A Dég-Somi úton található, illetve a 10 km-re lévő Enyinggel közvetlen út köti össze. Siófok 33, a Balaton keleti partja 25, a vármegyeszékhely, Székesfehérvár 50 km-re található. Lajoskomárom földrajzi elhelyezkedése szerencsés a jó termőföldadottságok, a Balaton és a fő közlekedési utak viszonylagos közelsége okán; és kevésbé szerencsés, az ipari zónák viszonylagos távolsága miatt.

A lakosság száma (2023. december 31 napján) 2081 fő, tendenciáját tekintve 25 éve folyamatosan csökken, hasonlóan a környező településekhez. Mára jelentős a népességfogyás, képzett fiatalok elvándorlása jelentős, növekszik az üres, elhagyott lakóépületek száma. Ugyanakkor a zártkerti ingatlanok (pince, présház) villannyal és vízzel, kiépített úttal való ellátása után üdülőként is kezdenek funkcionálni.

A Fejér vármegyére készített fejlesztési koncepciók, programok, valamint az agrár- és vidékfejlesztési stratégiai program az alábbi – Lajoskomárom számára is érvényes – prioritásokat fogalmazta meg:

- az agrárgazdaság modernizációját, versenyképességét szolgáló beruházások,
- a vidéki infrastruktúra fejlesztése,
- az életminőség javítása (közintézmények, a közösségi élet területeinek felújítása; települési rendezési, szabályozási tervek készítése; civil szervezetek erősítése; kistérségi és települési kapcsolatok javítása, partner települések bevonásával),
- többirányú turizmus fejlesztése (falusi turizmus; termálturizmus; hobbiturizmus- vadászat, horgászat, borászat, lovas turizmus).

Lajoskomárom mind a bel- és külterületi adottságainál, a meglevő természeti és épített környezeti adottságainál fogva, alkalmas a fenti programok megvalósítására.

Az önkormányzat tevékenységének részterületei: adottságok – fejlesztési elképzelések
Lajoskomárom közigazgatási területét három településrész alkotja:

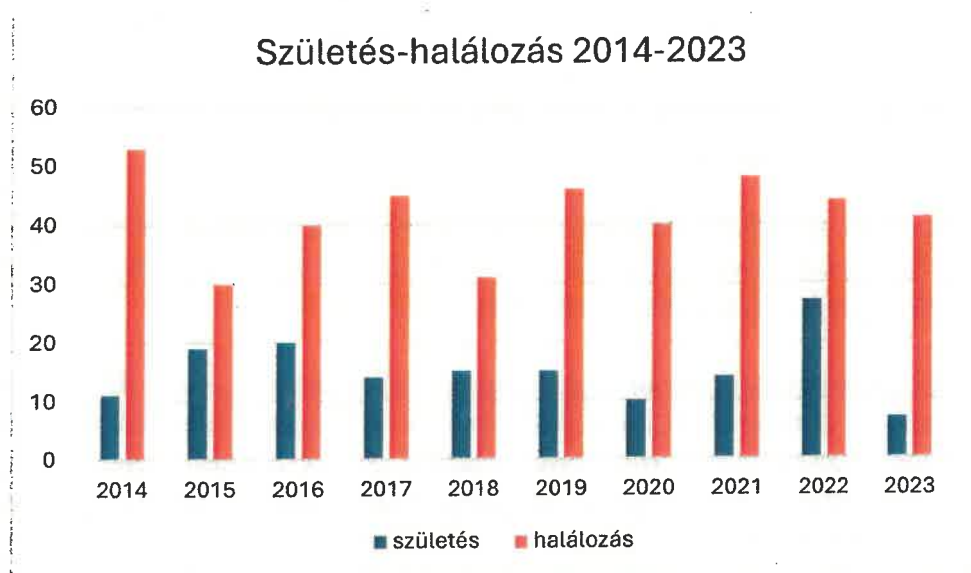
Lajoskomárom: 1653 fő
Középbogárd: 392 fő
Sáripusztá: 36 fő
2081 fő

Lakóépületek száma:

Lajoskomárom: 652
Középbogárd: 182
Sáripusztá: 27
861 ingatlan

2. Főbb demográfiai jellemzők

a) Születések, halálozások számának alakulása

Születés-halálozás 2014-2023										
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
születés	11	19	20	14	15	15	10	14	27	7
halálozás	53	30	40	45	31	46	40	48	44	41

b) Népeség kor szerinti megoszlása 2023. december 31-én

Kor szerinti csoportosítás	Fő 2019	Fő 2023	Korcsoport	Fő 2023	Megoszlás %-a
0 – 3	48	59	Gyermek- és fiataalkorú	338	16,24
4 – 6	61	47	Munkaképes korú (18-65)	1340	64,39
7 – 14	173	152	Időskorú (65 év feletti)	403	19,37
15 – 18	99	80	Összesen	2081	100
19 – 60	1275	1214			
61 -	528	529			
Összesen	2184	2081			

Településstatistika (2023. december 31-én)

	Összesen	Férfi	Nő
Állandó lakosság összesen	2081	1046	1035
Ebből érvényes címmel nem rendelkezik	1	1	-
Érvényes címmel rendelkezők összesen	2080	1045	1035
Érvényes lakóhellyel rendelkezők	2080	1045	1035
Csak érvényes tartózkodási hellyel rendelkeznek	-	-	-
Magyar	2052	1031	1021
Bevándorolt	4	-	4
Menekült	-	-	-
Letelepedett	9	4	5
Egyéb	16	11	5
Hajadon / Nőtlen	895	545	350
Házass	769	382	387
Özvegy	228	31	197
Elvált	172	77	95
Házassága megszűnt	-	-	-
Nem ismert	17	11	6

3. Infrastruktúra helyzete

A település infrastrukturális ellátottsága jónak mondható. Vezetékes ivóvízzel és gázzal, villanyárammal, szennyvízzel Lajoskomárom 100 %-ban ellátott. A településünkön kiépített a kábeltelevíziós, az internetes rendszer, illetve több telefontársaság szolgáltat mobil hálózaton keresztül. 2014. évben beüzemelésre került a szennyvízcsatorna-hálózat és szennyvíztisztító telep. Belterületi úthálózat 100 % szilárd burkolattal ellátott. A belvízelvezető árokrendszer kiépítése a vízjogi létesítési engedélyes terveknek megfelelően, a település nagyobb részén elkészült; lehetőségeink szerint szükséges a továbbfejlesztése. A meglévő árokrendszerek folyamatos karbantartása, tisztítása azonban kiemelt feladat.

A település rendelkezik mind teljes, mind részleges infrastruktúrával ellátott lakóingatlanokkal, illetve ipari és turisztikai fejlesztésre alkalmas területtel.

4. Vállalkozási tevékenységet végzők száma, összetétele

A településen vállalkozási tevékenységet végző vállalkozások száma és összetétele
2024. december 31-én

Ágazat	Vállalkozások száma 2019	Vállalkozások száma 2024.12.31.
Ipar	1	16
Építőipar	12	22
Mezőgazdaság	179 (+160 családi gazdasági tag és őstermelő)	143 (+171 családi gazdasági tag és őstermelő)
Távközlés, közlekedés	14	17
Kereskedelem	53	34
Vízgazdálkodás	1	1
Egészségügy, szociális, kulturális	6	13
Egyéb	-	21
Összesen	266 (+160 családi gazdasági tag és őstermelő)	267 (+ 171 családi gazdasági tag és őstermelő)

5. Munkanélküliség

Megnevezés	Mutatószám 2015.01.01.	Mutatószám 2019.08.22.	Mutatószám 2025.02.20.
Regisztrált álláskeresők száma (fő)	67	47	45
365 napnál hosszabb ideig regisztrált munkanélküliek száma (fő)	6	9	9
Járadékra jogosultak száma (fő)	14	13	14
Szociális ellátásban részesülők száma (fő)	18	12	17
Munkaképes korú lakosság száma* (fő)	1580	1503	1243
Relatív mutató** (%)	4,24	3,13	3,62

* Munkav.korú népes.fő – a KSH népszámlálási ill. népességnyelvántartási adatai az előző év január 1-i állapot szerint (15-64 éves férfiak és 15-64 és nők szám)

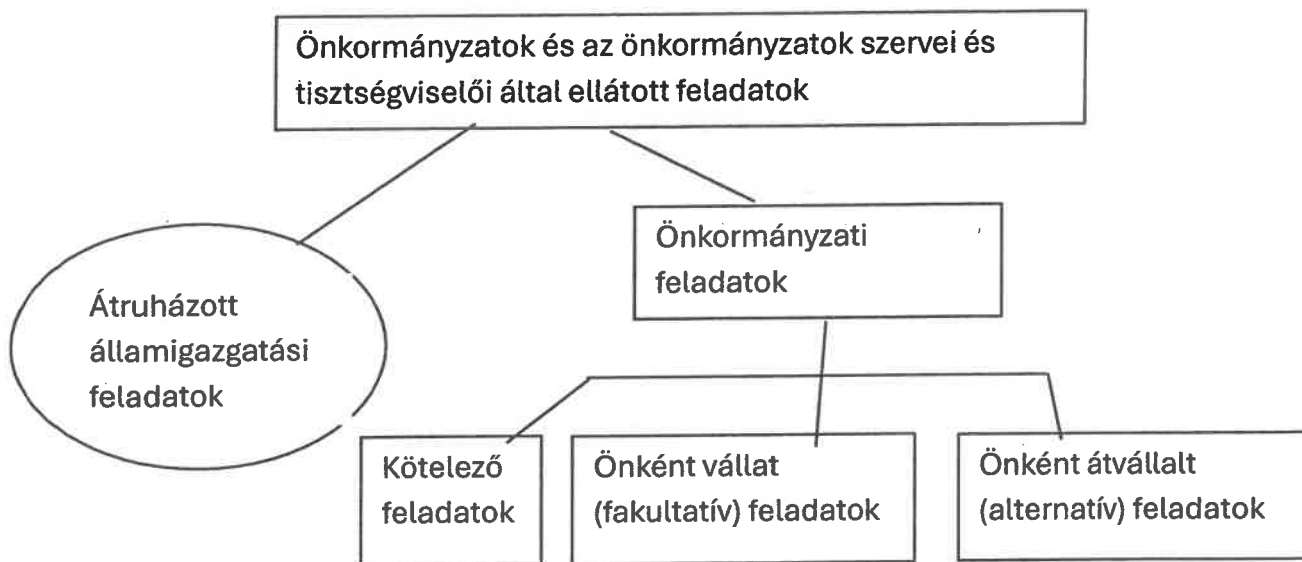
** Relatív mutató – a nyilvántartott álláskeresők a munkavállalási korú népesség %-ában

6. Az önkormányzat által ellátott feladatok főbb ismérvei

Az önkormányzati működésnél az Alaptörvény 31. cikkére figyelemmel kettős cél nevesített. Egyrészt a helyi közügyek intézése, másrészt a helyi közhatalom gyakorlása.

6.1. A helyi önkormányzat által ellátott feladatok rendszere

Az Mötv. elkülöníti egymástól az önkormányzati és az átruházott államigazgatási ügyeket. Az önkormányzati ügyeken belül pedig megkülönbözteti a kötelező, az önként vállalt (fakultatív) és az önként átvállalt (alternatív) feladatok csoportjait.

6.2. Az önkormányzat kötelezően ellátandó feladatai

Az Mötv. szabályozása szerint helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok különösen: a településrendezés, településfejlesztés, településüzemeltetés (a helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása, közvilágításról való gondoskodás stb.) a közterületek, valamint az önkormányzat tulajdonában álló közintézmények elnevezése, törvényben meghatározott kivételekkel az egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítségét célzó szolgáltatások, környezetegészségügy (köztisztaság, települési környezet tisztaságának biztosítása, rovar- és rágcsálóirtás), óvodai ellátás, kulturális szolgáltatások.

Feladat a szociális, gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások, lakás- és helyiséggazdálkodás, a területen hajléktalanná válás megelőzése, helyi környezet és természetvédelem, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás, honvédelem, polgári védelem, katasztrófavédelem, helyi közfoglalkoztatás, helyi adóval, gazdaságszervezéssel és turizmussal kapcsolatos feladatok, a kistermelők, őstermelők számára értékesítési lehetőség biztosítása, sport, ifjúság ügyek, nemzetiségi ügyek, közreműködés a település közbiztonságának biztosításában.

6.3. Az önkormányzat önként vállalt (fakultatív) feladatai

Az Mötv. előírása, hogy a fakultatív feladatok finanszírozása csak a saját bevételek, vagy az erre a célra biztosított külön források terhére lehetséges. E területen felvállalt feladatok a mezőőri szolgálat működtetése, helyi ifjúsági, kulturális, szabadidő és sport területen működő civil szervezetek tevékenységének, működésének támogatása, helyi közrend, közbiztonság tevékenységében működő civil szervezetek támogatása, idősek csoportjainak támogatása, a Bursa Hungarica ösztöndíjpályázatokban részvétel, helyi újság kiadása, elismerő címek, kitüntetések adományozása, települési rendezvények szervezése, testvér települési kapcsolatok ápolása.

6.4. Átruházott államigazgatási feladatok

Az Alaptörvény teremti meg az államigazgatási feladat- és hatáskör gyakorlását a 34. cikke (3) bekezdésében, mely szerint törvény vagy törvényi felhatalmazáson alapuló kormányrendelet a

polgármester, a vármegyei képviselő-testület elnöke, valamint a képviselő-testület hivatalának vezetője vagy ügyintézője számára kivételesen államigazgatási feladat- és hatáskört is megállapíthat. Az Mötv. 18. § értelmében, ha a polgármester, a főpolgármester, a vármegyei közgyűlés elnöke, a jegyző, valamint a polgármesteri hivatal és a közös önkormányzati hivatal ügyintézője államigazgatási feladat- és hatáskörében jár el, a képviselő-testület, a közgyűlés nem utasíthatja, döntését nem bírálhatja felül.

Mindezen összefoglalt feladatok ellátására Lajoskomárom Nagyközség Önkormányzat és a Lajoskomáromi Polgármesteri Hivatal állományában foglalkoztatott létszám látja el a feladatokat.

Megnevezés	2024. évi Záró létszám
Önkormányzati igazgatás	7 + 1
Községgazdálkodás	2
Közutak, hidak, alagutak üzemeltetése, fenntartása	2
Zöldterület kezelés	2
Közfoglalkoztatás	9
Köztemető fenntartás	2
Település egészségügyi feladatok	2
Könyvtár, közművelődés	1
Mezőőri szolgálat	1,6
Összesen Önkormányzat	28,6 +1
Településfejlesztő Kft.	1

7. Környezeti állapot

S. Sz.	Kérdés	Válasz
1.	Település földrajzi adatai, lakosság száma	Terület: 75,67 km² Lakosság 2023.12.31.: 2081 fő Lakásszám: 861 db
2.	Település tisztasága, esztétikája megfelelő-e? (takarítás, utcai szeméttárolók, virágládák)	Igen Javításuk, festésük indokolt.
3.	Zöldfelületek/parkok aránya növekedett-e a településen belül, gondozásuk megoldott-e?	Faluközpont felújítása 2012 év; Béka-tó 2015. Faluközpont 2018. virágosítás Entente Florale EU versenyében. Gondozásuk egész éves fea. (lásd közfoglalkoztatás). 2019. év Diósi út (zártkerti elkerülő szakasz, faültetéssel), Piac tér (2022) – Széchenyi utca és a Középbogárdi Temető (2023.) 27 db Hársfa Országfásítási programban. Fák pótlása szükséges.
4.	Történt-e erdősítés?	Utoljára 2019 év ősz – tél 150 db HÁRSFA (felső halastó)

S. Sz.	Kérdés	Válasz
		Előtte évek: (2015.évben 6 Ha Akácos, azóta 17,37 Ha Akác Energia Ültetvényként; Tölgyes ültetvény 85 Hrsz)
5.	A településen nyilvántartott gépjárművek száma - traktorok nélkül (összesen: 1178 db) 2020 -as adat (azóta a nyilvántartó hatóság a NAV)	Személygépkocsi 884 db Tehergépkocsi: 119 db Pótkocsi: 124 db Motorkerékpár 59 db
6.	Telepengedéllyel rendelkező vállalkozások száma: Üzlethelyiségek száma:	11 23
7.	Környezetterhelést előidéző vállalkozások száma, tevékenységek (műtrágya használata + állattartók hígtrágya elhelyezés)	Vállalkozások szám: 270 ebből Egyéni vállalkozások és őstermelők: 92 Családi gazdaságok száma: 79 Cégek száma (Kft., Bt.): 99
8.	Vezetékes ivóvízzel való ellátottság az össz. lakás számra vonatkoztatva	872 vezetékes ivóvízzel ellátott ingatlan van a településen (Nincs olyan lakóingatlan, amely nem ellátott vezetékes ivóvízzel)
9.	Megfelelő-e az ivóvíz minősége?	Lajoskomárom: Igen; Középbogárd: Nem (Vastalanító szükséges) Külsősáripusztá: Nem (Enyingi Agrár Zrt. kutjai biztosítják)
10.	Szennyvízelhelyezés lehetősége, ürítő helyek ellenőrzése, iszapkezelés	Elhelyezés: FEJÉRVÍZ Lajoskomárom, Középbogárd szennyvíztisztító teleppel
11.	Csatornázottság az összes lakás számra vonatkoztatva	Csatornázottság települési szinten megoldott. Rákötés aránya: 92 % (69 ingatlan nincs rákötve)
12.	Rendelkezik-e a település környezetvédelmi rendelettel és környezeti politikával?	Rendelet: 17/2015. IX.30.) Politika: Local Agenda 2019-ben felülvizsgálva. Ismételt felülvizsgálat indokolt
13.	Rendelkezik-e a település hulladékgazdálkodási rendelettel?	10/2016. (VII.11.)
14.	Rendelkezik-e a település hulladékgazdálkodási programmal?	Közép-Duna Vidéke Hulladékgazdálkodási Önkormányzati Társulás
15.	Működik-e a településen rendszeres hulladék-gyűjtés és szállítás?	Igen (Lakossági szilárd hulladékgyűjtés, szállítás és elhelyezés - VERTIKÁL Polgárdi) 2022. őszén történt szervezett elektronikai hulladék gyűjtés
16.	Évenként keletkező települési szilárd hulladékok mennyisége	kb. 454,3 tonna
17.	Van-e a településen üzemelő hulladéklerakó, és van-e működési engedélye?	A hulladékudvar megszűnt, házhoz menő szelektív hulladékszállítást a Vertikál Kft. biztosítja; 2020. évben háztartásonként további 1 db gyűjtőedény került kiosztásra szelektív hulladék begyűjtésére. A szelektív hulladék gyűjtés rendszerességét növelni kellene.

S. Sz.	Kérdés	Válasz
		Üveggyűjtők 2019-től; Sütőolaj begyűjtése: 2021-től.
18.	Ha nincs, hova szállítják a hulladékot?	-
19.	Van-e a településen illegális lerakó?	Nincs; de illegális lerakás előfordul. Mezőőri szolgálat folyamatosan monitorozza a területeket.
20.	Van-e a településen már bezárt rekultiválandó hulladéklerakó?	Igen van rekultiválandó terület. Más területet a Közép-Duna Vidéke Hulladékgazdálkodási Önkormányzati Társulás megnyert KEOP pályázattal rendelkezik, rekultiválás ideje: 2012.
21.	Van-e a településen inert (pl. építési törmelék) hulladéklerakó?	Nincs
22.	Van-e a településen állati hulladék befogadására alkalmas ártalmatlanító?	Ártalmatlanító Nincs, állati hulladék gyűjtőhely nagyobb állattartóknál.
23.	Van-e belterületi nem portalanított út?	Nincs
24.	Utak állapota	Megfelelő (11 km út, 29 km járda; Ozorai utca útszakasza szorul felújításra, ami a Magyar Közút kezelésében van. A mellékutcák 50 %-a felújításra szorul.
25.	Van-e a település környezetében természetvédelmi terület?	Lásd: NATURA 2000
26.	Létesült-e új védettség? (műemlék, táj, élőhely, növény, állat, stb.)	Nem
27.	Tervezik-e védettség megkérését az elkövetkezendő 15 évben, és mire?	Nem
28.	Levegő szennyezettségi állapot megfelelő-e?	Megfelelő
29.	Élővizek védelme megoldott-e?	Igen
30.	Történt-e vízszennyezés?	Nem
31.	Történik-e házi komposztálás?	Szervezetten nem
32.	Okoz-e kárt a településen a belvíz?	Magas a talajvízszint („B” érzékenység) Árokrendszer kiépítése 2016-ra elkészült. Árokrendszer karbantartása szükséges.
33.	Rendezett-e a csapadékvíz elvezetése?	Település néhány területét kivéve igen.
34.	Árkok gondozása megoldott-e?	Igen, de folyamatos karbantartásuk szükséges
35.	Lakosság környezetvédelemmel kapcsolatos tájékoztatása?	Honlapon keresztül: www.lajoskomarom.asp.lgov.hu
36.	Van-e civil környezetvédelmi szervezet, és milyen a lakossággal kapcsolatos viszonya a környezettudat és szemléletformálás tekintetében?	Nincs.
37.	Óvodai környezeti nevelési program van-e?	Igen (Zöld Óvoda, Madárbarát Óvoda)
38.	A településre és környékére vonatkozó legjelentősebb környezetvédelmi probléma megnevezése	Letermelt Erdő terület újraerdősítése 2015 évben megtörtént. Járdák állapota rossz minőségű. 2016-tól felújítási program: évente 1000-1500 m tervezetten felújítva.
39.	Tervez-e pályázat útján állami forrásokat igényelni ennek megoldására?	Igen, 2019-2021. években évente elnyert forrás 5-5 millió Ft, saját önrész ugyanennyi. 2021. évben BM. keretből

S. Sz.	Kérdés	Válasz
		15millió Ft támogatás. 2023-tól a meglévő szakaszok javítása történt. Új építésére nem kaptunk forrást, a jövőben önerőből és pályázati úton kívánjuk tovább fejleszteni.
40.	Tud-e saját forrást biztosítani ennek megoldására?	Igen, 2019-2021. években évente 5-5 millió Ft. önerőt biztosított az önkormányzat, amit a jövőben is biztosítani szeretnénk.
41.	Van-e védett területre fenntartási/kezelési terv?	Nincs
42.	Tájvédelmi szempontból új létesítmények esetén telepítési helyszín megválasztása, környezetterhelő hatások mérséklése, tájjelleghez alkalmazkodó kialakítás megvalósul-e?	Nem
43.	Környezetbiztonság	Belvíz-veszélyeztetettség:- Veszélyes anyagokkal dolgozó vállalkozás: - Volt-e erdőtűz: nem
44.	Kerékpárút létesült-e?	Nem
45.	Van-e program a környezettudatos szemlélet alakítására?	Program van: - Szelektív hulladékgyűjtés: igen Utcai szeméthyűjtők: igen Üveggyűjtők 2019-től Sütőolaj begyűjtése: 2021-től 'Tiszta udvar, rendes ház': IGEN „RENDES PORTA” CÍM 2018-ban Szervezett közös közterületi takarítás: igen Civil szervezet Házi komposztálás: - Környezettudatos szemlélet alakítására forrás bevonásával szükség lenne.

8. A település hazai és nemzetközi kapcsolatrendszere

8.1. Az Önkormányzat Partnerkapcsolatai:

Az Önkormányzat tagja:

- Magyar Önkormányzat Szövetsége
- Kormányzati Informatikai Fejlesztési Ügynökség
- Közép-Duna Vidéke Hulladékgazdálkodási Társulás
- Székesfehérvár Önkormányzati Hivatal
- Mezőföldi Helyi Közösség Egyesület
- Enyingi Mikrokörzeti Szociális és Gyermekjóléti Intézményi Társulás

8.2. Az Önkormányzat testvérkapcsolatot ápol:

- Haag Ob. (Németország) városával,
- Zselyk (Erdély, Románia) településsel

9. Az előző ciklusokban megvalósult és az előző ciklusból áthúzódó, folyamatban lévő fejlesztések

9.1. Megvalósult fejlesztések 2019 – 2024

LAJOSKÖMÁROMBAN megvalósult FEJLESZTÉSEK 2019 - 2024 időszakban								
	Fejlesztés tárgya, megnevezése	Forrás típusa		Forrás megnevezése, kódja	Megvalósítás - átadása	Elnyert támogatás (e Ft)	Saját	FEJLESZTÉS
		EU	hazai				forrás (eFt)	ÖSSZESEN
BEFEJEZETT FEJLESZTÉSEK 2019 - 2024								(e Ft)
1.	Helyi termékértékesítést szolgáló PIAC infrastrukturális fejlesztése	75%	25%	VP6-7.2.1-7.4.1.3-17	2020	49998	26000	75998
2.	Önkormányzati utak felújítása pályázat (Széchenyi - Komáromi u. kereszteződés,		100%	MFP-ÖTU/2019	2020	14926	0	14926
	Zártkert infrastrukturára fejlesztése (Fülöp-hegyi összekötő út, Nyugati sor világítás							
3.	Közüill szái kihúzása)		100%	ZP-1-2019	2019 -2020	10000	2019	12019
4.	Temető fejlesztése (Középbogárdi temető kerítés, vizesblokk)		100%	MFP-FFT/2019	2020	5000	2019	7019
5.	Járda felújítás (Enyingi u., Széchenyi u. egy-egy oldala)		100%	MFP-BJA/2019	2019-2020	5000	3797	8797
6.	Orvoslakás felújítása		100%	MFP-SZU/2020	2020	10000	0	10000
7.	Humán kapacitások fejlesztése konzorciumi pályázat	100%		EFOP-3.9.2-16-2017	2019-2021	19643	0	19643
8.	Könyvtári bútorzat felújítása		100%	Nemzeti Közművelődési Intézet	2021	4300	0	4300
9.	Művelődési Ház felújítása	100%		TOP-3.2.1-16-FE1-2019-00032	2021-2022	44204	5000	49204
10.	Járda felújítás (Széchenyi u.)		100%	MFP-BJA/2020	2020 -2021	5000	5000	10000
11.	Középbogárdi temető vizesblokk, kerítés építése		100%	MFP-FFT/2019	2021	5334	0	5334
12.	Járda felújítás (Kossuth u. Jókai u.)	75%	25%	Belügyminisztérium	2021	11658	3886	15544
13.	Lámpatestek (Pincesor Ny-i sor)			képviselői felajánlás	2022		1970	1970
14.	Járda felújítás (Rákóczi u.)		100%	MFP-BJA/2021	2022	5000	2601	7601
15.	Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése (Napelemek: Tűzoltószertár, Sportöltöző, Községház, tető Községház)	100%		TOP-3.2.1-16-FE1-2020	2022-2023	66910	0	66387
16.	Községház épületének energetikai korszerűsítése	100%		TOP-PLUSZ-2.1.1-21-FE1-2022-00006	2022-2023	66387	0	66387
17.	Önkormányzati Ingatlan fejlesztés (158 Hrsz -belső)		100%	MFP-ÖTIK/2022	2022-2023	54748	10000	66387
18.	Külterületi út építése	95%	5%	VP6-7.2.1.1-21	2023-2024	126 214	6 643	132 857
19.	Fülöp szobor építése			Közüadakozás és saját forrás	2023		1500	1500
	ÖSSZESEN: 2019 - 2024					504322	70435	575873

9.2. Tervezett, pályázott fejlesztések

TERVEZETT FEJLESZTÉSEK (BENYÚJTOTT PÁLYÁZATOK)								
	Fejlesztés tárgya, megnevezése	Forrás típusa		Forrás megnevezése, kódja	Megvalósítás várható éve	Pályázott forrás	Saját forrás (eFt)	FOLYAMATBAN
		uniós	hazai					ÖSSZESEN
1.	Járda pályázat (Dózsa u.)		100%	MFP-	Tartalék listán	10000	0	10000
2.	Temető URNAFAL építése		100%	MFP- ÖTIFB/2024	Elnyert	5995	0	5995
3.	Kamasz Községi tér (Bringapark-Pamptrek pálya) építése	100%		TOP-PLUSZ-1.2.1-21-FE1-2022-00048	Elnyert	42805	5000	47805
4.	Belterületi utak fejlesztése	100%		TOP-PLUSZ-1.2.3-21-FE1-2022-00020	Újraértékelésre visszahívott	77489	0	77489
5.	Helyi EÜ és Szoc. Infrastruktúra fejlesztése (Középbogárdi orvosi rendelő)	100%		TOP-PLUSZ-3..32-21-FE1-2022-00007	Újraértékelésre visszahívott	87999	0	87999
Tervezett fejlesztési forrás összesen:						224288	5000	229288

III. KÖZSZOLGÁLTATÁSOK BIZTOSÍTÁSA

1. Az önkormányzat által ellátott kötelező feladatok:

- településfejlesztés, településrendezés
- településüzemeltetés,
- helyi környezet- és természetvédelem, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás,
- a lakás- és helyiséggazdálkodás,
- köztemető-fenntartás,
- helyi közutak és közterületek fenntartása,
- helyi közösségi közlekedés biztosítása,
- köztisztaság és települési környezet tisztaságának biztosítása,
- közvilágításról való gondoskodás,
- helyi közfoglalkoztatás
- szociális ellátásokról való gondoskodás,
- gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások,
- nemzetiségi ügyek,
- az egészséges életmód segítését célzó szolgáltatások;
- katasztrófavédelem,
- közreműködés a település közbiztonságának biztosításában,
- sport, ifjúsági ügyek
- óvodai ellátás,
- kulturális szolgáltatás, nyilvános könyvtári ellátás biztosítása, a helyi közművelődési tevékenység támogatása

2. Az önkormányzat által ellátott önként vállalt feladatok:

- A lakosság egészségügyi ellátása terén a helyi labor biztosítása,
- Egészségfejlesztési Iroda működtetése
- Közfoglalkoztatási programok indítása
- Mezőri szolgálat biztosítása

3. Az önkormányzati intézmény- és feladatstruktúra:

▪ Köznevelés

Az óvodai alapfokú nevelés feladatát az Önkormányzat a Kerekerdő Evangélikus Óvoda intézmény útján látja el. Az óvodai feladatokat 3 óvodai csoporttal 2012. év szeptemberében kötött feladat-ellátási szerződéssel átadta a Magyarországi Evangélikus Egyháznak. A feladat ellátásához szükséges vagyoni eszközöket (ingóságokat, ingatlanokat) a 100 férőhelyes intézményt érintően a működtetéshez vagyongazdálkodásába adta át az Önkormányzat.

Az iskolai alapfokú oktatás feladatellátása 2013. január 1-től visszakerült állami feladat-ellátási körbe. Az állam a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ (KLIK) útján látta el a feladatot. 2019. szeptember 1 napjától átkerült a Székesfehérvári Egyházmegye fenntartásába. A feladat ellátásához szükséges vagyoni elemek szintén átadásra kerültek (oktatást közvetlenül érintő ingóságok és ingatlanok.) Ugyancsak átkerült az egyházhoz a gyermekétkeztetést biztosító konyha és a sportcsarnok.

2025-től a településen a Lajoskomáromi Evangélikus Egyházközség fenntartásában Családi Bölcsőde működik.

Az Önkormányzat a köznevelés színvonalának javítása érdekében a következőkkel továbbra is segíti a feladatot:

- Anyagilag támogatja az óvodai feladatok ellátását; szállítja a településrészekről az óvodás gyermekeket.
- Anyagilag támogatja a családi bölcsőde működését.
- Egyesületek támogatásával támogatja a gyermek és ifjúsági szabadidős tevékenységeket, táborozásokat.
- A köznevelésnek helyet adó önkormányzati épületek folyamatos korszerűsítésére, felújítására törekszik, melyek finanszírozásáról pályázati források bevonásával kíván gondoskodni.

▪ **Egészségügy**

Az Önkormányzat kötelező feladata az egészségügyi alapellátás biztosítása. A Képviselő-testület a gazdasági program időtartama alatt az egészségügyi szolgáltatást a következő módon kívánja biztosítani.

- Fenntartja
 - az iskola-egészségügyi ellátást,
 - vállalkozó orvosokkal szerződve a háziorvosi, fogorvosi ellátást,
 - egészségfejlesztési irodát (EFI) működtet.
- Célja az egészségügyi ellátás színvonalának szinten tartása, illetve az ezt biztosító fejlesztések, melyekhez pályázati lehetőségeket keres.
- Az általános egészségügyi helyzet javítása érdekében működteti a helyi kislabort.
- Részt vállal szűrővizsgálatok szervezésében.

▪ **Szociális ellátás**

Az Önkormányzat Képviselő-testülete fenntartja a szociális alapellátások biztosítását, olyan szociális háló megteremtésével, mely biztonságot nyújt a település lakosságának. A szociális ellátások területén az Önkormányzat a következő feladatokat látja el:

- A Képviselő-testület évente legalább egy alkalommal – illetve központi jogszabályváltozások miatt szükség szerint – felülvizsgálja a helyi szociális ellátások rendszerét meghatározó rendeletét.
- A következő szociális ellátásokat és szolgáltatásokat biztosítja:
 - A szociális információs szolgáltatás - mint kötelező szolgáltatás - a Polgármesteri Hivatal szervezeti keretein belül biztosítja.
 - Rászorulóik részére helyi rendeletében szabályozott települési támogatásokat nyújt, az alábbiak szerint:

Települési támogatások Lajoskomárom 2019

Települési támogatások Lajoskomárom 2019										
Támogatás megnevezése		Jellege	Mikor?	Hatáskör gyakorlója	Helyi R.	Jövedelem határ		Egyéb korlát	Mértéke (Felső mértéke)	
						családban élőkénél	egyedül élőkénél		családban élőkénél	egyedül élőkénél
I. Pénzbeni települési támogatások										
			Létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzet együttes fennállása esetén.	Bizottság	10. §	nincs	nincs		Évente max. 150.000,- Ft (amennyiben lakásfenntartási támogatásban részesül) 200.000,- Ft (ha nem részesül lakásfenntartási támogatásban)	Évente max. 150.000,- Ft (amennyiben lakásfenntartási támogatásban részesül) 200.000,- Ft (ha nem részesül lakásfenntartási támogatásban)
I.1.	Rendkívüli települési támogatás	Kötelező								
I.2.	Rendkívüli települési támogatás									
	a) átmeneti települési támogatás	Adható	Átmeneti nehézséget jelentő, létfenntartást veszélyeztető élethelyzetben	Bizottság	11. § a)	85500,- Ft/fő	114000,- Ft/fő		Évente max. 150.000,- Ft (amennyiben lakásfenntartási támogatásban részesül) 200.000,- Ft (ha nem részesül lakásfenntartási támogatásban)	Évente max. 150.000,- Ft (amennyiben lakásfenntartási támogatásban részesül) 200.000,- Ft (ha nem részesül lakásfenntartási támogatásban)
	b) rendkívüli gyógyszer támogatás	Adható	Rendkívüli gyógyszerkiadás esetén	Bizottság	11. § b)	85500,- Ft/fő	114000,- Ft/fő	11400,- Ft meghaladó igazolt gyógyszerkiadás	Évente max. 150.000,- Ft (amennyiben lakásfenntartási támogatásban részesül) 200.000,- Ft (ha nem részesül lakásfenntartási támogatásban)	Évente max. 150.000,- Ft (amennyiben lakásfenntartási támogatásban részesül) 200.000,- Ft (ha nem részesül lakásfenntartási támogatásban)
	c) temetési támogatás	Adható		Bizottság		114000,- Ft/fő	142.500,- Ft/fő		30000,- Ft	30000,- Ft
I.3.	Beiskolázási támogatás	Adható	Iskolakezdés (VIII.15-IX.15.)	Bizottság	15.§	85500,- Ft/fő	xxx	Nem jogosult rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre, + tanulói jogviszonyt igazolja	Egyszeri: 5000,- Ft/tanuló	xxx
II. Természetbeni települési támogatások										
II.1.	Lakásfenntartási települési támogatás	Adható	Havonta rendszeresen Közműszolgáltatásra (gáz, áram)	Jegyző	17 -22 §	85500,- Ft/fő	114000,- Ft/fő	Lakáskiadások igazolás	Család 1 főre jutó jövedelme az öregségi ny.mín. 0 - 100 % 6000,- Ft; 101 -150 % 5000,- 151 - 200 % 4000,- 201-250 % 3000,- Ft 251-300 % 2000,- Ft	
II.2.	Települési tüzelő támogatás	Adható	XI.1-től II.28-ig tűzifa juttatásként	Bizottság	25. §	85500,- Ft/fő	114000,- Ft/fő		1 m3 (10 q) / lakóház	
II.3.	Köztemetés költs. Elengedése	Adható	Részletfizetés, csökkentés	Polgármester	26. §	85500,- Ft/fő	85500,- Ft/fő	Létfenntartás veszélyeztetése		
II.5.	Idősek támogatása	Adható	Élelmiszer utalvány vagy élelmiszercsomag	Testület	26/A. §	jövedelemtől függetlenül		betöltött 70. életév	mértékéről a képviselő-testület dönt	

- családsegítés feladatát az AGAPE Evangélikus Szeretetszolgálattal való együttműködéssel biztosítja.

▪ Gyermekek és ifjúságvédelem

A gyermek- és ifjúságvédelem feladatköréhez kapcsolódó szolgáltatások körében ellátandó feladatok:

- Az önkormányzat évente felülvizsgálja a helyi gyermekvédelmi rendeletét.
- A rendelet módosításánál figyelembe veszi a gyermekvédelmi rendszer által tett jelzéseket, észrevételeket.
- Az Önkormányzat a következő gyermekvédelmi szolgáltatásokat, ellátásokat biztosítja:
 - rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
 - rendkívüli gyermekvédelmi támogatás,
 - Bursa Hungarica ösztöndíj programban részvétel,
 - gyermekjóléti szolgáltatás az AGAPE Evangélikus Szeretetszolgálattal való együttműködéssel.
- Az Önkormányzat támogat minden olyan programot, rendezvényt, mely az ifjúság kulturális szabadidő eltöltését, nevelését, művelődését szolgálja.

▪ **Kultúra**

Az Önkormányzat a közművelődés és kultúra tevékenységekkel kapcsolatban önkormányzati rendeletben, illetve a jogszabályokban előírt szolgáltatások biztosítása és a szolgáltatások színvonala emelése érdekében a következő feladatok ellátásának szükségességét fogalmazza meg:

▪ **A Könyvtári Információs és Közösségi hely működtetésével kapcsolatban**

- Intézkedéseket tesz a könyvvállomány gyarapítása érdekében, melyhez ki kell használni a pályázati lehetőségeket. Fogadni kell a magánszemélyek, intézmények, vállalkozások könyv, elektronikus információhordozó, folyóirat, felajánlásait, illetve anyagi támogatását.
- Ismertté kell tenni a könyvtári szolgáltatások körét.
- Bővíteni kell a könyvtár eszköz ellátottságát.
- Biztosítani kell a lakossági internet hozzáférést, az elektronikus információhordozók használatát.
- A nyitvatartást az igényekhez kell igazítani.

▪ **A közösségi színtér működtetésével kapcsolatban**

- A kulturális civil szervezetek kapjanak pénzügyi, anyagi támogatást a vállalt feladataik ellátásához.
- Bemutakozási lehetőséget kell biztosítani a helyi művészek számára (költői est, felolvasó est, kiállítások, bemutatók szervezésével).
- Szorgalmazni kell a település múltját bemutató tárlat összeállítását, és a tárlat bővítését.
- Támogatni kell a helyi kiadványok megjelenését. Havilapban tájékoztatjuk a lakosságot a települést érintő eseményekről.

▪ **Sport**

A Képviselő-testület fontosnak tartja a sporttevékenységekkel kapcsolatos közszolgáltatások további biztosítását. Ennek érdekében, gondoskodik a település sportéletének helyt adó épületek és pályák folyamatos fejlesztéséről, karbantartásáról, felújításáról. Segítséget nyújt a sportesemények megrendezéséhez és a sportolók különböző versenyhelyszínekre történő utaztatásában.

IV.

HELYI FEJLESZTÉSI STRATÉGIA (HFS)

Az Európa Unió középtávú stratégiája konkrét célok formájában fogalmazza meg, mit kell még ebben az évtizedben megvalósítani a foglalkoztatás, az oktatás, az energiafelhasználás és az innováció tekintetében annak érdekében, hogy felszámolódjon a pénzügyi válság hatása és Európa visszakerüljön a gazdasági növekedéshez vezető útra. E stratégia megvalósulását szolgálja a 2021 – 2027 időszak uniós forrásfelhasználása, a tematikus célkitűzések és prioritások, az EMVA és a LEADER konkrét intézkedései; a Területi Operatív Programok (TOP) vármegyei és járási, illetve a Vidékfejlesztési Programok országos szinten. A HFS tervezésekor elengedhetetlen ezeket a lehetőségeket feltérképezni és a célrendszert ezek mentén felállítani.

1. A település jelenlegi állapotában meglévő gyenge és erős pontok (SWOT)

Erősségek	Gyengeségek
- Lakosság munkaszeretete - Jól szervezett, tevékeny civilszervezetek jelenléte - Kiváló mezőgazdasági területek, erős, szervezett családi gazdaságok	- Ipari létesítmények, parkok hiánya, - Szakképzett munkaerő hiánya - Kommunikációs csomópontoktól való nagy távolság, - Falu zsáktelepülés jellege
Lehetőségek	Veszélyek
- Kiváló mezőgazdasági területeken a termelés diverzifikálása - Helyi termék bevezetésének lehetősége - Helyi mezőgazdasági jellegű szolgáltatások igénybe vétele - Mezőgazdaságra alapuló feldolgozóipar megjelenése - Falusi turizmus kiaknázásához szükséges adottságok megléte (víz, terület), falusi turizmus fejlődése	- elöregedés, elvándorlás - mezőgazdaság további központosítása (munkahelyek megszűnése) - oktatási intézmények ellehetetlenülése - alacsony képzettségű munkaerő elszegényedése - szociális ellátások további szűkülése

2. A koncepciót meghatározó stratégiai tényezők

Projektgenerálások:

- stratégiailag fontos fejlesztési területek meghatározása (termeléshez való hozzájárulása, innovatív jellege [új technológia, termék, eljárás]; infrastruktúra

igénye, előírásoknak való megfelelése [településrendezési terv, környezetvédelem stb.]

- speciális igénnyel vagy hátránnyal élő csoportok segítése, kezdeményezések
- kapacitásfejlesztés (képzési igények feltárása, adekvát képzések, készségfejlesztések támogatása),
- önerő biztosításának kérdése
- helyi erőforrások használatának kérdése,
- munkahelyteremtés és megőrzés.

Az EU pályázatok megléte az intézményeink működtetésének XXI. századi modernizálására környezettudatos, fenntartható módon.

3. Fejlesztési alapelvek

- A falusias lakókörnyezet megőrzése nagyobb méretű turisztikai beruházás esetén.
- Település természeti, kulturális kincseinek fokozott védelme.
- Munkahelyteremtő fejlesztések előtérbe állítása.
- Önkormányzat szaktudással, területtel tudja támogatni a befektetőket.
- Oktatási intézmények helyben megtartása.
- Feladatstruktúra felülvizsgálata.
- Környezettudatosság, fenntarthatóság prioritása minden beruházás esetén.

V.

STRATÉGIAI FEJLESZTÉSI CÉLOK

1. Fejlesztési célok, elképzelések

1.1 Településrészeink fejlődése

Középbogárd

A településrészen az infrastruktúra kiépítettsége a szennyvízberuházás megvalósításával teljessé vált.

Középbogárdon 10 db teljes infrastruktúrával ellátott lakótelek (átlag 2100 m² területtel) található; mely beruházás esetén egyben is értékesíthető, bérbe adható. Üzemépületként a településrészen található a volt varroda épülete, mely alkalmas lenne feldolgozóipari üzem kialakítására. Hasonló funkcióval lehetne ellátni a volt óvoda épületét.

Felújítási tervek között szerepel az utak karbantartása, az orvosi rendelő, a faluház, valamint a régi óvoda közösségi térré való felújítása.

Az elkövetkezendő években az Önkormányzat költségvetésében forrást biztosít a meglévő épületei, árokrendszere, járdák felújítására.

Sáripusztá

Ingatlanszámaiban, lakosságszámában évek óta folyamatosan csökken. A továbbfejlesztés lehetőségeit a tulajdonos, Enyingi Agrár Zrt. elképzeléseivel közösen alakítjuk ki. A településrészen jelentős a loáállomány, a célok között szerepelhet a lovas turizmus fejlesztése.

Lajoskomárom

A település egésze teljes infrastruktúrával ellátott. Lajoskomárom rendezési tervében potenciálisan 4 utca van kijelölve lakótelek kialakítására; azonban a kijelölt területek gáz, víz és áram ellátása nem biztosított, itt szükséges infrastruktúra kiépítése.

Lakossági igény a közbiztonság érdekében a közterületi kamrarendszer kialakítása, a belterületi járdaszakaszok felújításának folytatása.

Cél az Önkormányzati tulajdonú azon középületek ütemezett felújítása, melyekre az elmúlt időszakban még nem került sor. Ezen középületek felújításánál figyelemmel kell lenni az épületenergetikai korszerűsítésekre, energiatakarékosságra (komplex felújítás során: nyílászáró cserék, külső hőszigetelések, fűtés korszerűsítések tervezésével).

Az Önkormányzati lakásállomány növelése szolgálati és szociális bérlakásokkal, esetleg régi épületek megvásárlásával, azok felújításával történhet.

A módosított településrendezési terv értelmében az önkormányzat rendelkezik területtel ipari, mezőgazdasági feldolgozó tevékenység településre vonzásához.

A turisztikai fejlesztés egyik lehetséges alternatívája a falusi turizmus lehetőségeinek kiaknázása. Szálláshelyek számának bővítése, parkok, sétányok, tanösvények létesítése, karbantartása. Lajoskomárom Fülöp-hegy borturisztikai lehetőségének fejlesztése (nyitott pincék, borút, pincefesztivál).

Beruházó bevonásával jövőbeni fejlesztési lehetőséget jelent a volt fürdő és környéke turisztikai célú hasznosítása a Kutas-patak völgyében, a rendelkezésre álló 12 hektáron valósulhat meg. Kisebb saját beruházással a területen fürdő-tó vagy kalandpark alakítható ki.

2. A megvalósítás mechanizmusa

2.1. Helyi vállalkozások

Az önkormányzat minden lehetőségével ösztönzi a helyi ipari, kereskedelmi és szolgáltató vállalkozások számának bővülését, működésük segítségét.

A vállalkozók támogatásával kapcsolatos fejlesztési elképzelések:

- A helyi vállalkozások támogatása, érvényesülésének segítése érdekében össze kell állítani az ún. vállalkozói térképet, mely tartalmazza, hogy a településen mely vállalkozások mivel foglalkoznak és milyen címen található a telephelyük.
- A helyi termék és szolgáltatás terjesztését preferáljuk.
- Az Önkormányzat honlapján bemutatkozási lehetőséget kell biztosítani a helyi vállalkozásoknak.

2.2. Idegenforgalom

Az idegenforgalom a település olyan kitörési lehetősége, ahol fejlesztési lehetőségek adóttak. Ki kell használni azt, hogy Magyarország egyre népszerűbb turisztikai célpont a külföldi lakosság számára, s jó ütemben fejlődik a belföldi turizmus is. A turisztikai kínálat az igényeket figyelembe véve egyre szélesedik, ahol a településnek meg kell találnia, illetve ki kell alakítania saját arculatát, és tovább kell fejlesztenie a turisztikai vonzerejét.

A turisztika fontos azért is, mert munkahelyteremtő és megtartó képessége is jelentős lehet.

Az idegenforgalommal kapcsolatos fejlesztési elképzelések

- Fejleszteni kell a település turisztikai arculatát. Kiemelten kell kezelni azokat a fejlesztéseket, melyek turisztikailag is kiemelkedő jelentőséggel bírnak, vonzerőt jelentenek.
- A falusi turizmus kiemelt támogatása elsődleges a település szempontjából.
- Testvérvárosi kapcsolat további ápolása, építése szükséges.
- Turisztikai kiadványt kell készíteni (pl.: füzet, prospektus, túratérkép stb.).
- Az idegenforgalmi megítélés szempontjából fontos közterületeken megfelelő pihenőhelyek kialakítása (pad, asztal, szeméttároló edény).

2.3. Faluközpont, utak, járdák, parkok felújítása

Középtávú terveink között szerepel a Faluközpont további felújítása. A központi rész Komáromi, Batthyány utcai szakaszának felújítása megtörtént. Az Ozorai és Enyingi utcát érintő központi rész parkjainak, járdáinak, buszmegállóinak felújítása további feladat.

A ciklusban kiemelten kezelendő a rossz állapotban lévő útszakaszok felújítása. Az úthálózat a szennyvízberuházást követően megújult, azonban az utóbbi években romlásnak indultak, ezeknek az időszakos felújításait szem előtt kell tartani. Ugyancsak úthálózatot érintő feladat a helyi gazdaközösséggel

együttműködve a mezőgazdasági földutak folyamatos karbantartása. Kiemelt feladatnak tekintendő a temetőkertek fejlesztése, a temetői nyilvántartási rendszer digitalizálása. Az urnafalak kialakítása megtörtént Lajoskomáromban és Középbogárdon is.

A közbiztonság érdekében köztéri kamerarendszer kialakítása szükséges fejlesztendő elem a településen.

2.4. Középületek felújítása, hasznosítása

Középületeink felújítását továbbra is tervszerűen és komplexen végezzük. Egy-egy épület felújítása során kiemelt szempont az energiahatékonyság növelése, melynek érdekében az adott épület nyílászáró cseréjé, külső hőszigetelésé és fűtésének korszerűsítését együtt kell kezelni.

Több önkormányzati tulajdonú vagy fenntartású épület ilyen irányú felújítása már megtörtént. Tervezett, felújítandó épületek:

- Faluház (Középbogárd, Nyárfa u. 2.)
- Egészségház és korábbi Óvoda épület (Középbogárd, Nyárfa u. 2.)
- Szolgáltató Ház épülete (Batthyány u. 6.)

Szükségesnek véljük lakótelkek kialakítását, ehhez a szükséges infrastruktúra (áram, gáz) kiépítését.

2.5. Infrastruktúra

Az infrastrukturális fejlesztések pozitív irányba befolyásolják a település fejlődését. Az infrastruktúra-fejlesztést gyakran más fejlesztésekkel elért eredmények kényszerítik ki, illetve a megvalósult infrastruktúra gyakran újabb fejlesztési igényeket indukál, illetve megnyitja a továbblépés lehetőségét.

Az Önkormányzat Képviselő-testülete ezért:

- Fontosnak tartja a közúthálózat, a járda, a csapadékvíz elvezető rendszer, felszíni vízelvezető árok és zárt csapadékvíz csatornahálózat, a vízvezetékrendszer, a villamos energia, a gáz, a közbiztonság, illetve egyéb telefon, internet, kábeltelevízió szolgáltatások biztosítását, bővítését és fejlesztését.
- A közbiztonság lakossági igényekre alapuló területi kibővítését és energiatakarékos megoldásait figyelembe kell venni a fejlesztési elképzeléseknél.
- Lakótelkek létesítéséhez áram, gázhálózat kiépítése.
- Ivóvíz minőségének javítása Középbogárd településrészen.

2.6. Informatikai fejlesztések

Az informatikai lehetőségek biztosítása a települési önkormányzatok számára a modern kor követelményeihez való igazodás, felzárkózás követelményét jelenti. Az információbiztonsági követelményeknek való megfelelés érdekében szükséges fejlesztéseket szükséges tervezni. A temetői nyilvántartás részére elektronikus nyilvántartó rendszer bevezetése szintén fejlesztési terület.

3. Munkahelyteremtés

3.1 A munkahelyteremtés a falu komplex fejlődésében kulcskérdés. A munkahelyteremtés feltételeinek javítása a településen fontos feladat. A munkanélküliség ellen küzdeni kíván az Önkormányzat, mivel a munkanélküli családokban romlanak az életkörülmények és az emberek életminősége, másrészt az Önkormányzat szociális kiadásai emelkednek a támogatások, segélyezések miatt.

A munkahelyteremtés feltételeinek elősegítése érdekében az Önkormányzat:

- a fejlesztési elképzeléseknél meghatározottak szerint segíti a helyi ipart, a helyi vállalkozásokat,
- segíti a helyi gazdaság megerősödését, hogy a vállalkozók számára munkahely-bővítési lehetőséget teremtsen, ehhez igyekszik kedvező infrastrukturális háttérrel kiépíteni,
- a közszolgáltatások megtartása, illetve bővítése révén munkahelyet teremti, és tart fenn a köztisztviselők, közalkalmazottak foglalkoztatásával, önkormányzati tulajdonú Kft. útján munkavállalók foglalkoztatásával;
- aktívan részt vesz a munkaadók és munkavállalók igényeinek közvetítésében,
- rendszeresen együttműködik a munkaügyi hivatalokkal.

3.2. Közfoglalkoztatás:

A közfoglalkoztatási program előnyt biztosít az állás nélküli személynek azáltal, hogy a közfoglalkoztatás ideje munkavégzésnek minősül, másrészt előnyt jelent a foglalkoztatónak, mivel kedvező anyagi feltételekkel (részben a munkaügyi központ pályázati finanszírozásával) tud elláttatni közcélú feladatokat.

A közfoglalkoztatással kapcsolatban az Önkormányzat

- Maximálisan kihasználja a munkaügyi központ által rendelkezésére bocsátott keretet, melyhez az önkormányzati önrészt biztosítja.
- Együttműködik és támogatja a közfoglalkoztatásban érintett különböző gazdasági szervezeteket, és ösztönzi a minél nagyobb létszámú foglalkoztatást.

4. Településfejlesztés

A jelenlegi gazdasági potenciál és a foglalkoztatás nem teszi lehetővé a falu népességmegtartó képességének szinten tartását.

Az átalakult mezőgazdasági struktúrában (egyoldalú növénytermelés) az érintett vállalkozók egyre kevesebb embert foglalkoztatnak. Az egyszerű mezőgazdasági kultúrák feldolgozása és értékesítése a térségünkől távol történik.

A térségben jelentősebb ipari tevékenységet folytató vállalkozás nem található.

Lehetőségek rejlnek a mezőgazdasági feldolgozás térségben, településen történő megteremtésében.

A megye déli területe turisztikai szempontból kiaknázatlan. Pályázaton nyert, kidolgozott turisztikai koncepció és programterv készült a megye déli területeinek turizmusfejlesztésére, melynek Lajoskomárom is része.

Civil szervezetek és vállalkozók bevonása szükséges, hogy jó természeti adottságainkat még jobban kiaknázzuk (horgász, vadász és lovas turizmus). A tolnai borvidékhez való csatlakozásunkkal, 30 ha szőlőterületünkkel és kivételes adottságú pincefalunkkal jók a lehetőségek a borászati turizmus kialakítására (Pincefesztivál, borpalackozó, „nyitott pincék akció” stb.).

Az Önkormányzat településfejlesztési politikájának legfőbb célkitűzése, hogy az önkormányzati vagyon a Képviselő-testület ciklusa alatt tartósan ne csökkenjen. Vagyon értékesítéséből származó bevételt az Önkormányzat működésre nem fordíthatja. Ezt fejlesztésre, állagmegóvásra használhatja fel a jövőben. Cél, hogy az Önkormányzat olyan fejlesztéseket vállaljon, melyekkel a megvalósuló eszközöket, programokat a működtetés során is zökkenőmentesen finanszírozni tudja.

Az Önkormányzat Képviselő-testülete fontosnak tartja, hogy a településfejlesztés a település számára ismert módon, a széles nyilvánosság biztosítása mellett történjen, mivel ez a biztosítéka annak, hogy az elméleti fejlesztési tervekben azok valósuljanak meg, melyek tényleg a település jövőjét, hosszú távú fejlődését, fejlesztését szolgálják.

VI. A HELYI ADÓPOLITIKA

Az Önkormányzat számára a helyi adópolitika célkitűzései jelentősen befolyásolják a településen keletkező saját bevételt, illetve hatással van a településen élő magánszemélyek és vállalkozók anyagi terheire.

A helyi adók esetében az Önkormányzat Képviselő-testülete az adóztatást úgy kívánja továbbra is alakítani, hogy az egy meghatározott stabilitás, állandóság mellett, folyamatosan az Önkormányzat biztos bevételi forrását jelentse, ugyanakkor igazságos is legyen az adózói kört illetően.

A helyi adóztatás során az Önkormányzat Képviselő-testülete:

- minden évben, a költségvetés készítéséhez kapcsolódva megvizsgálja a helyi adóztatás által nyújtott bevételserzési lehetőségeket,

- adónemenként meghatározza az érintett adózói kör nagyságát, a rendszerbe beépítendő – a gazdasági program célkitűzéseit elősegítő – kedvezmények és mentességek rendszerét, a várható bevételeket és az adóztatás miatt jelentkező negatív hatásokat,
- adónemenként összehasonlítva dönt a bevezetendő, illetve fenntartandó adókról, az adórendelet módosításokról,
- koncepciót dolgoz ki a helyi iparűzési adó esetleges megszűnése miatti adóbevétel kiesés pótlására,
- csak olyan adórendeleteket fogad el, amelynél figyelembe veszi a lakosság teherviselő képességét.

Az adóbevételek növelése érdekében a Képviselő-testület fokozott figyelmet fordít arra, hogy

- az adózók fizetési morálja javuljon, ennek érdekében rendszeresen tájékozódik az adóintézmények nagyságáról, a beszédre tett intézkedésekről, illetve a szükséges adóvégrehajtási szankciók alkalmazásáról, valamint az intézkedések alapján elért eredményekről,
- az adóalanyok teljes köre adóztatásra kerüljön, ennek érdekében tájékoztatást kér az adóalanyi kör adóbejelentkezési kötelezettsége teljesítéséről, a lehetséges adóalanyok és a vonatkozó nyilvántartások egyeztetésének eredményéről,
- az adózók tájékoztatást kapjanak az adóbevételek felhasználásról, mivel az adóforintok ismert felhasználási célja, illetve elért eredményei segítik az önkéntes.

Az előző ciklus adózásának bemutatása					
Megnevezés	2020. évi teljesítés	2021. évi teljesítés	2022. évi teljesítés	2023. évi teljesítés	2024. évi teljesítés
Magánsz. kommunális adója	12 225 334 Ft	12 161 227 Ft	12 021 339 Ft	11 951 227 Ft	16 766 872 Ft
Helyi iparűzési adó	69 110 042 Ft	65 778 609 Ft	50 925 244 Ft	130 281 054 Ft	133 212 573 Ft
Idegenforgalmi adó	238 500 Ft	886 200 Ft	1 469 400 Ft	1 085 400 Ft	1 295 000 Ft
Talajterhelési díj	268 650 Ft	379 350 Ft	444 150 Ft	47 700 Ft	104 482 Ft
Helyi adó összesen	81 842 526 Ft	79 205 386 Ft	64 860 133 Ft	143 365 381 Ft	151 378 927 Ft
Gépjármű adó	16 644 490 Ft	609 584 Ft	183 577 Ft	96 963 Ft	61 220 Ft
Átengedett központi adó össz.	16 644 490 Ft	609 584 Ft	183 577 Ft	96 963 Ft	61 220 Ft
Pótlék, bírság	640 222 Ft	565 173 Ft	1 004 919 Ft	1 333 908 Ft	1 128 849 Ft
Egyéb közhatalmi bevételek					
Közhatalmi bevételek össz.	197 614 254 Ft	160 195 113 Ft	131 092 339 Ft	288 258 596 Ft	304 009 143 Ft

VII. VAGYONGAZDÁLKODÁS

1. Nem lakás célú ingatlanok

Településünkön a fenntartható fejlődés érdekében a racionális terület-felhasználásra, a beépíthető és be nem építhető területek egészséges arányának megtartására, az ésszerű feltételeinek biztosítására kell törekednie. Mindezekkel összefüggésben kiemelt hangsúlyt kell adni az épített és a természetes környezet rehabilitációs folyamatainak.

- Feladat az ingatlan vagyon áttekintése mind az üzleti (forgalomképes), mind a korlátozottan forgalomképes, forgalomképtelen vagyon tekintetében. Folyamatosan figyelemmel kell kísérni az ingatlanpiac változásait és az önkormányzat feladatellátásához szükséges ingatlanvagyon.
- Az önkormányzat feladatellátását szolgáló középületek karbantartására, felújítására folyamatos figyelmet kell fordítani, hogy a kor elvárásainak megfelelő infrastrukturális háttér biztosított legyen. Különös figyelmet kell fordítani az épületek energetikai fejlesztésére.
- A nagyközség Településrendezési Tervének felülvizsgálatával a település további fejlesztési irányainak meghatározása.

- A forgalomképes ingatlanokat bérbe adással, egyedi döntés alapján értékesítéssel történő hasznosítása. Az elidegenítést lehetőség szerint a funkció meghatározásával valósítsa meg az Önkormányzat.
- Megvizsgáljuk az épületeinknek hasznosítási, értékesítési lehetőségét, a döntési javaslatot a Képviselő-testület elé terjesztjük.
- Az önkormányzat tulajdonában lévő, értékesítésre nem kerülő üres ingatlanok hasznosítására feladattervet kell kidolgozni.

2. Lakásgazdálkodás

- Az önkormányzati lakások áttekintése, állagmegőrzésük, karbantartásuk folyamatos figyelemmel kísérése. Új lakások építése, bevonása, felújítása szolgálati és szociális bérlakásként.
- Lakásállomány bérbeadás útján történő hasznosítása, a bérleti díjak piaci viszonyokhoz igazítása.

3. Önkormányzati tulajdonú gazdasági társaság

Az önkormányzati részvétellel működő gazdasági társaságot éves beszámolója alapján vizsgálni szükséges a következő szempontok szerint:

- képes-e az általa ellátott feladatok jövedelmező ellátására;
- fejlesztéséhez adottak-e a feltételek (árak, piac, fejlesztési forrás, egyéb feltételek);
- társasági formája megfelelő-e;
- tevékenysége megfelel-e az Önkormányzat tulajdonosi érdekeinek, tevékenységi kör kibővítése vagy szűkítése szükséges-e?

4. Vagyoni helyzet

Az önkormányzat vagyonszerkezetét is bemutató vagyonleltár felülvizsgálata a választások előtt megtörtént.

5. Anyagi források megteremtése

Az Önkormányzat a gazdasági programban meghatározott célkitűzések megvalósításához szükséges anyagi források biztosítása érdekében a következő feladatokat rögzíti:

- Az Önkormányzat sajátos működési bevételeinek növelési lehetőségeit meg kell keresni. Törekedni kell olyan helyi adó rendszer megteremtésére, amely megfelel a helyi adópolitika elvárásainak, és hatékony eszköze az Önkormányzat saját forrás növelésének.
- A Képviselő-testület nyomon követi a költségvetési támogatási rendszert, és az elképzeléseivel összhangba hozva igyekszik kihasználni a támogatási rendszer nyújtotta előnyöket (azaz a feladatokat igyekszik olyan formában, illetve feltételekkel megteremteni, hogy a legkedvezőbb összegű támogatást kapja).
- Az Önkormányzat áttekinti a meglévő vagyontárgyait, azok hasznosításának módjait és lehetőségeit, valamint a fenntartási, üzemeltetési költségek nagyságát. Javaslatot dolgoz ki az egyes vagyontárgyak megfelelő hasznosítására, a felesleges vagyontárgyak kihasználására, (különösen a bérbeadás, bér munka lehetőségére), valamint az egyes vagyontárgyak értékesítésére.
- Az Önkormányzat törekszik arra, hogy a gazdasági programjában meghatározott célkitűzéseket lehetőség szerint minél több pályázati forrás bevonásával valósítsa meg.

6. Pénzügyi gazdálkodás

Az önkormányzatok gazdálkodása elválaszthatatlan az államháztartástól, annak egyik alrendszerét jelenti. Az államháztartás reformja két szempontból is elengedhetetlen. Egyrészt az elmúlt évek tapasztalatai, az ágazati szabályok, a gazdasági folyamatok változásai, az állami és önkormányzati feladatok arányeltolódása miatt. Másrészt az Európai Unióhoz való csatlakozás az önkormányzati struktúra, az ágazati szakmai előírások, az adórendszer átalakítását indokolják, amely az államháztartás alrendszereit is érinti, így az önkormányzatok pénzügyi szabályozását is. A fenti körülmények jelen pillanatban nem tesznek lehetővé hosszú távú pénzügyi prognózist. Az Önkormányzat gazdálkodása nagyban függ a kormányzati elképzelésektől (alapfokú oktatás, közigazgatás várható jelentős átalakítása). Kiemelten fontos gazdálkodási célok:

- Az Önkormányzat egyik legfontosabb feladata a működőképesség biztosítása, a költségvetési egyensúly megtartása. Az elmúlt közel másfél évtized folyamán az önkormányzatok bevételi struktúrájának átrendeződése volt tapasztalható, ezen belül a saját bevételek felértékelődése, az állami támogatások leépülése volt jellemző a feladatfinanszírozással.
- Ez a tendencia várható a következő időszakban is, ezért az állami szabályozás átalakítása során fel kell készülni a helyi adórendszer átalakítására, változásokra.
- Az egyre szűkülő költségvetési források – különösképpen a felhalmozási és tőkejellegű bevételek –, valamint a növekvő társadalmi szükségletek miatt jelentkező beruházási, fejlesztési feladatok nagyobb mértékben igénylik az önkormányzatoktól a hitel, mint külső forrás igénybevételét.
- A hitelállomány nagysága az önkormányzatok hitelfelvételét szabályozó törvény lehetőségeit nem merítheti ki.
- Az Önkormányzat saját forrásait a pályázati forrásokból egészítheti ki.
- A megalapozott gazdasági döntések legfontosabb feltétele a gyors és pontos információ. Ennek érdekében ki kell alakítani az önkormányzat intézményei és a Polgármesteri Hivatal egységes pénzügyi adatrendszerét. Össze kell hangolni az általános és speciális igényeket is kielégítő analitikus és főkönyvi könyvelési programokat. Ezek révén nemcsak a központi költségvetési szervek részére nyújtandó információ-szolgáltatás válik hatékonyabbá, hanem a helyi döntési mechanizmusokhoz kapcsolódó adatszolgáltatás is.
- Az Önkormányzat pénzügyi, likviditási helyzetét biztosítandóan az elmúlt években működési hitel felvételére nem került sor. Kamatmentes kölcsön igénybevétele történt Önkormányzati alapokból. A pályázati önrészek biztosításához a jövőben szükség lehet önkormányzati hitel felvételére.

VIII. Település-üzemeltetési politika

A település településüzemeltetési politikájának célkitűzései a következők:

- Az Önkormányzat a közszolgáltatások biztosítása és színvonalának emelése vonatkozásában meghatározottakat a lehető legmegfelelőbb szolgáltatóval végezze, figyelembe véve
 - a gazdaságosság,
 - a hatékonyság,
 - az eredményesség követelményeit.
- A településüzemeltetési feladatok főbb szervezési, lebonyolítási feladatait az Önkormányzat önállóan és a Polgármesteri Hivatal útján végzi, biztosítva azt, hogy a feladatok ellátása átlátható, összehangolható.

- A településüzemeltetés során az Önkormányzat Képviselő-testületének figyelemmel kell kísérnie az egyes közfeladatokkal kapcsolatban felmerülő kiadásokat és a vele szemben keletkező bevételeket adott évben, illetve több év viszonylatában. A növekvő költségvetési kiadással és a csökkenő költségvetési bevétellel járó közfeladatok esetében rendszeresen vizsgálni kell azt, hogy a közszolgáltatás biztosítása más szolgáltatóval, illetve más módon nem lehetséges-e.
- A településüzemeltetés során valamely közszolgáltatási feladat ellátásában résztvevő szervezet, illetve a gazdaságpolitikai célkitűzések megvalósítását támogató civil szervezet csak úgy kaphat az Önkormányzattól anyagi segítséget, ha a kapott támogatással megfelelő módon elszámol.
- A településüzemeltetés során kiemelt feladat, hogy olyan térítési díj, illetve az ellenszolgáltatásért biztosított közszolgáltatásokért olyan ellenérték kerüljön megállapításra, amely igazodik a felmerült költségekhez.
- A településüzemeltetés során párbeszédet kell kezdeményezni a civil szervezetekkel, az intézményekkel, annak megbeszélésére, hogy mely tevékenységek azok, melyekbe be tudnak kapcsolódni.

1. Vízzolgáltatás, szennyvíz és csapadékvíz elvezetés, tisztítás

A FEJÉRVÍZ Zrt. biztosítja az egészséges ivóvízellátás és szennyvízelvezetés és tisztítás szolgáltatást. A felszíni csapadékvíz elvezető rendszer karbantartása folyamatos feladatot jelent a lakosság és az önkormányzat számára is.

2. Köztemető fenntartása

Az Önkormányzat kötelező feladatként köteles ellátni a köztemető fenntartással kapcsolatos feladatokat. A köztemető fenntartás, mint közszolgáltatás biztosítása, és színvonalának emelése érdekében az alábbi feladatok vannak:

- Érvényesíteni kell az Önkormányzat köztemető rendeletét.
- Gondoskodni kell a köztemető üzemeltetéséről, felújításáról.
- Biztosítani kell azt, hogy a köztemető megfeleljenek a jogszabályokban meghatározott követelményeknek.

3. Közterületek fenntartása

A Képviselő-testület kívánatosnak tartja a közterületek megfelelő színvonalon történő fenntartását, ennek érdekében a következő feladatokat határozza meg:

- Fokozott figyelmet kell fordítani a közterületek gondozására, tisztán tartására.
- Folytatni kell a meglévő település virágosításának programját, ehhez kérni kell támogatók, önkéntesek segítségét.
- Gondoskodni kell a közterületek fásításáról, az elöregedett, veszélyes fák kivágásáról és pótlásáról.
- Nagyobb figyelmet kell fordítani a köztéri építmények állagának megőrzésére.
- A faluközpont pályázati forrásból elvégzett megújítása sokat emel a közparkjaink színvonalán.

Az Önkormányzat Képviselő-testülete a játszótérrel kapcsolatban az alábbi feladatokat határozza meg:

- folyamatosan gondozni, ápolni kell a játszótérek eszközeit, valamint a sportot szolgáló zöldfelületeit,
- évente megelőző karbantartásukat el kell végezni.

- lehetőség szerint törekszik új közösségi tér kialakítására.
- Tanösvény és pihenő park kialakítása.

4. Köztisztaság, településtisztaság

A köztisztaság és településtisztaság fenntartási közszolgáltatás biztosítása érdekében az Önkormányzat

- továbbra is gondoskodik a kommunális hulladék elszállításáról és ártalmatlanításáról; a szolgáltatást az Önkormányzat a VERTIKÁL Polgárdi közszolgáltatóval végezteti,
- propagandát folytat a szemetésszállítási szolgáltatás kihasználása érdekében – tájékoztatva a lakosságot a szemetésszállítás negatív környezeti hatásáról,
- célként megjelöli a szelektív hulladékgyűjtés terjesztését. Lehetőséget keres arra, hogy a településen kihelyezésre kerüljenek a szelektív hulladéktároló edények,
- évente megszervezi a lomtalanítási akciót,
- évente szemetgyűjtési akciót szervez a lakosság és a civil szervezetek, valamint a tanulók bevonásával,
- rendszeresen gondoskodik a közterületeknél található konténerek ürítéséről,
- biztosítja azt, hogy a közterületekre hulladékgyűjtő edények megfelelő számban legyenek kihelyezve, illetve rendszeres időközönként ürítésre kerüljenek,
- gondoskodik az önkormányzati közutak téli síkosságának mentesítéséről és a hóeltakarításról
- Megoldást keres a zöldhulladék kezelésére.
- Közmunka program keretében gondoskodik az illegálisan lerakott szemet elszállításáról

5. Helyi tűzvédelem

Az Önkormányzat a helyi tűzvédelmi feladatok ellátása, illetve színvonalának javítása érdekében

- támogatja a helyi önkéntes tűzoltó egyesületet,
- közreműködik a tűzoltóság eszközeinek korszerűsítését, bővítését célzó pályázati tevékenységben,
- az Önkormányzati hivatal, illetve az önkormányzati intézmények vonatkozásában
 - figyelemmel kíséri a tűzvédelmi szabályzattal való rendelkezést,
 - tájékoztatást kér a szabályozások évenkénti felülvizsgálatának, a tűzvédelmi oktatás megtartásának és a kapcsolódó nyilvántartások vezetésének megtörténtéről.

6. Helyi közbiztonság

Az Önkormányzat a helyi közbiztonsági feladatok ellátása, illetve színvonalának javítása érdekében

- támogatja a közbiztonság növelését segítő programok, tájékoztatók szervezését, ilyen programok tartását kezdeményezi a rendvédelmi szerveknél,
- biztosítja a mezőőri szolgálat ellátását
- a körzeti megbízottal és a polgárősséggel koordinálja a mezőőri szolgálat ellátását
- támogatja polgárőrség működtetését, szorgalmazza a polgárőr szervezet aktív tevékenységét, helyet biztosít számukra, anyagilag támogatja az eszközbeszerzéseket,
- javaslatokat, észrevételeket tesz a rendőrség helyi munkájának hatékonyabbá tételére,
- felhívja a rendőrség figyelmét a tudomására jutott, közbiztonságot veszélyeztető körülményekre,
- a helyi körzeti megbízott részére helyiséget biztosít,
- szorgalmazza köztéri kamerarendszer kiépítését.

IX.

A PROGRAM MEGVALÓSÍTÁSÁNAK ÜTEMEZÉS
A megvalósítás költségei és forrásai éves ütemezésben

Feladat, fejlesztés megnevezése	Tervezett Ráfordítás (ezer Ft)					Összes ráfordítás eFt	FORRÁS Önerő	FORRÁS Pályázat
	2025. év	2026. év	2027. év	2028. év	2029. év			
Temető terv és nyilvántartási rendszer	2 000					2 000	2000	
Járdák felújítása	5000	5000	5000	5000	5000	25 000	12500	12500
Térfigyelő kamera- rendszer	15000					15 000	750	14250
Orvosi rendelő felújítása Középbogárdon (Nyárfa u. 2/b.) (TOP-PLUSZ-3.3.2-21/fel- 2022-00007)		88000				88000		88000
Tájház kialakítása					6000	6 000	6000	
Szolgálati lakás korszerűsítése (Komáromi u. 9/c.)				20000		20 000		20000
Településrendezési terv (kötelező felülvizsgálata)			5000			5 000	5000	
Belterületi utak felújítása (TOP-PLUSZ -1.2.3-21- fe1_2022-00020)	77000					77000		77000
Kamasz közösségi tér (TOP-PLUSZ-1.2.1-21-FE1- 2022-00048)	43000					43000		43000
Zöldterület karbantartás kisgép	5000	5000				10000		10000
Külterületi út fejlesztése (KAP-RD43-1-25)	40000	110000				150000	7500	142500
Összesen	187 000	208000	10000	25000	11 000	441 000	33750	407250

Lajoskomárom Nagyközség Önkormányzata e gazdasági programban foglalja össze kötelező és önként vállalt feladatait, azok ellátásának módját az elkövetkezendő ciklusra.

Lajoskomárom Gazdasági Programjának legfontosabb feladata, hogy összegezze, rendszerezze és egységenként láttassa mindazokat a törekvéseket, célokat és eszközöket, amelyek községünk és lakói jobb életminőségét szolgálják a jelzett időszakra vonatkozóan és azon túlmutatóan is.

Lajoskomárom, 2025. március 18.

Reizinger Ádám
polgármester

